

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A PATRA

CAUZA I.V.Ț. împotriva ROMÂNIEI

(Cererea nr. 35582/15)

HOTĂRÂRE

Art. 8 • Viață privată • Obligații pozitive • Lipsa consimțământului părinților pentru interviul unui minor, difuzat ulterior la televiziune, cu privire la moartea accidentală a unui coleg de școală în timpul unei excursii școlare la care persoana interviuată nu participase • Consimțământul prealabil al părinților nu este o simplă cerință formală, ci o garanție pentru protejarea imaginii reclamantului • Raportarea unor evenimente dramatice în care sunt implicați minori impune furnizorilor de servicii media audiovizuale obligația de informare a publicului, protejând în același timp identitatea minorilor în cauză • Având în vedere vulnerabilitatea mai mare a unui copil, dezvăluirea de informații privind identitatea acestuia ar putea pune în pericol demnitatea și bunăstarea sa de o manieră mai gravă decât în cazul adulților • Necesitatea unor garanții juridice speciale • Exercițiul de punere în balanță a dreptului la viață privată și a libertății de exprimare, neconform cu criteriile stabilite în jurisprudența Curții.

STRASBOURG

1 martie 2022

DEFINITIVĂ

1/06/2022

*Hotărârea a rămas definitivă în condițiile prevăzute la art. 44 § 2 din Convenție.
Poate suferi modificări de formă.*

În cauza I.V.Ț. împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-o cameră compusă din:

Yonko Grozev, *președinte*,

Tim Eicke,

Faris Vehabović,

Iulia Antoanella Motoc,

Armen Harutyunyan,

Pere Pastor Vilanova,

Jolien Schukking, *judecători*,

și Ilse Freiwirth, *grefier adjunct de secție*,

Având în vedere:

Cererea (nr. 35582/15) îndreptată împotriva României. prin care o resortisantă a acestui stat, I.V.Ț. („reclamanta”), a sesizat Curtea, la 9 iulie 2015, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”);

decizia de a comunica Guvernului României („Guvernul”) capătul de cerere privind art. 8 din Convenție și de a declara inadmisibile celelalte capete de cerere;

observațiile Guvernului;

după ce a deliberat în camera de consiliu, la 8 februarie 2022,

pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

INTRODUCERE

1. Reclamanta, în vârstă de 11 ani la momentul faptelor, a fost interviuată fără consimțământul prealabil al părinților cu privire la moartea accidentală a unei colege de școală în timpul unei excursii școlare, iar interviul a fost difuzat la televiziune. Instanțele naționale superioare au respins acțiunea civilă pe care aceasta a formulat-o împotriva societății private de radiodifuziune, constatând că jurnaliștii nu au acționat în mod greșit în măsura în care au acoperit un subiect de interes public, precum și că atitudinea negativă a profesorilor și a colegilor de școală față de reclamantă în urma difuzării interviului său nu era imputabilă jurnaliștilor. Reclamanta a considerat, de asemenea, că autoritățile nu au protejat dreptului ei la respectarea vieții sale private, drept garantat de art. 8 din Convenție.

FAPTELE

2. Reclamanta s-a născut în 2001 și locuiește în București. Aceasta a fost reprezentată de doamna V. Țucureanu, avocat în București.

3. Guvernul a fost reprezentat de agentul său guvernamental, cel mai recent doamna O.F. Ezer, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

4. Faptele cauzei, așa cum au fost expuse de părți, pot fi rezumate după cum urmează.

I. REPORTAJUL DIFUZAT LA TV

5. La 22 octombrie 2012, un canal privat de televiziune românesc cu acoperire națională și-a trimis reporterii la școala publică din București unde învăța reclamanta pentru a acoperi un eveniment tragic recent, și anume decesul unei eleve în timpul unei excursii școlare în care elevii erau însoțiți de personalul școlii.

6. Reclamanta nu s-a aflat printre elevii care au participat la excursia școlară-sus-menționată.

7. Un reporter a intervievat-o pe reclamantă, în vârstă de 11 ani la momentul faptelor, în fața școlii sale, în absența părinților, a rudelor apropiate sau a profesorilor și fără a obține consimțământul prealabil al vreunuia dintre aceștia. Reporterul a interogat-o pe reclamantă, printre alți elevi, în legătură cu tragicul eveniment, întrebând-o pe aceasta:

- „ai vorbit cu colegii tăi care au fost în excursie?”;
- „știi cumva, era vreun profesor în jurul ei, ți-au zis colegii?”;
- „cum sunt profesorii cu care ați fost în excursie?”;
- dacă mai avuseseră loc evenimente similare la școală.

8. Reclamanta i-a spus reporterului că a auzit de la colegii ei de școală care au fost prezenți în timpul excursiei școlare că victima s-a simțit rău. De asemenea, reclamanta a spus că nu-și amintește nimic mai mult, dar crede că fata fie s-a simțit rău și s-a sprijinit de ușa trenului, fie a fost împinsă. Ea a mai spus că, în opinia sa, niciun profesor nu a fost lângă victimă atunci când a avut loc tragicul eveniment, deoarece, dacă ar fi fost prezent, tragedia nu s-ar fi întâmplat. Reclamanta a mai spus că „ar fi trebuit să fie mai multă grijă sau pază pentru elevi”). Când a fost întrebată în special despre profesorii de la școală, reclamanta a spus că aceștia „ar fi trebuit să aibă mai multă grijă”. În cele din urmă, în ceea ce privește întrebarea dacă au mai avut loc alte incidente de acest fel în școala sa, reclamanta i-a spus reporterului că nu au mai avut loc astfel de incidente acolo, dar au avut loc la o altă școală în timpul unei excursii școlare cu un profesor însoțitor, pe care ea l-a numit.

9. În aceeași zi (22 octombrie 2012), postul de televiziune a difuzat un reportaj în care au fost difuzate extrase din interviul înregistrat cu reclamanta. Știrea, inclusiv înregistrarea video și o transcriere, a fost postată și pe site-ul postului de televiziune sub titlul „Colegii fetei care a căzut din tren sunt șocați. Eleva plecase la toaletă când s-a produs tragedia.”

10. Reclamanta susține că, în urma acestui reportaj televizat, a fost recunoscută de colegii și de profesorii săi și a suferit ulterior din cauza

atitudinii ostile a acestora față de ea. Mama ei a fost chemată la școală pentru a da o declarație scrisă prin care se angaja să o împiedice pe reclamantă să facă alte declarații în fața jurnaliștilor. De asemenea, mama reclamantei și-a cerut scuze și a dat explicații tuturor profesorilor școlii.

II. ACȚIUNEA INTRODUSĂ DE CĂTRE RECLAMANTĂ

11. La 14 februarie 2013, reclamanta, reprezentată de mama sa, a introdus o acțiune civilă în despăgubiri pentru repararea prejudiciului moral împotriva societății private X, care deținea licența pentru postul de televiziune care a difuzat interviul realizat cu ea la 22 octombrie 2012 fără consimțământul prealabil al părinților. Aceasta s-a întemeiat pe dispozițiile Codului civil privind dreptul la propria imagine, care includeau dreptul de a interzice reproducerea sau utilizarea propriei imagini (infra, pct. 25), precum și pe dispozițiile Deciziei nr. 220/2011 a Consiliului Național al Audiovizualului (denumit în continuare „CNA”) referitoare la necesitatea consimțământului prealabil scris al părinților pentru participarea copiilor minori, cu vârsta de până la 14 ani, la programe audiovizuale (infra, pct. 28-31).

A. Hotărârea primei instanțe

12. Prin decizia din 10 decembrie 2013, Judecătoria Ploiești a admis acțiunea civilă a reclamantei și a obligat societatea privată X la plata către reclamantă a sumei de 200 000 de lei românești cu titlu de prejudiciu moral. Judecătoria a constatat că pârâta a acționat cu încălcarea dispozițiilor relevante în domeniul audiovizualului emise de CNA, deoarece reclamanta, un copil minor, a fost interviuată fără consimțământul părinților. Judecătoria a concluzionat, de asemenea, că, indiferent dacă fața reclamantei fusese sau nu estompată în momentul difuzării interviului său la televiziune, aspect disputat de către părți, reclamanta era ușor de recunoscut pe înregistrarea video pusă la dispoziția instanței de către societatea X, iar aceasta a fost recunoscută de colegii săi de școală și de profesori chiar numai după vocea sa, care nu fusese distorsionată în niciun fel pentru a-i proteja imaginea sau viața privată. Judecătoria a constatat că, prin încălcarea dispozițiilor legale relevante privind protecția vieții private a copiilor, pârâta a cauzat un prejudiciu moral reclamantei în măsura în care aceasta a suferit o traumă emoțională și o angoasă severă, după ce a fost, *inter alia*, convocată împreună cu mama sa de către directorul școlii și i s-a cerut să nu mai dea declarații presei cu privire la evenimentul tragic sus-menționat (supra, pct.10).

B. Procedura apelului

13. Societatea X a formulat apel împotriva acestei hotărâri, invocând libertatea sa jurnalistică de a relata despre subiecte de interes public, cum ar fi evenimentul tragic care a avut loc la școala frecventată de reclamantă.

14. Prin hotărârea din 23 septembrie 2014, Tribunalul Prahova a admis apelul și a respins acțiunea civilă formulată de reclamantă. Deși a recunoscut că nu a existat consimțământul părinților, tribunalul a constatat că, având în vedere interesul public în ceea ce privește subiectul reportajului care a inclus interviul cu reclamanta, precum și libertatea jurnalistică a pârâtei, aceasta din urmă nu era răspunzătoare pentru prejudiciul-moral cauzat reclamantei prin comportamentul nelegal al profesorilor școlii și, în special, al directorului școlii care a convocat-o pe reclamantă și pe mama acesteia pentru a da o declarație scrisă că nu va mai acorda niciun interviu presei.

C. Recursul reclamantei.

15. Reclamanta a formulat recurs împotriva hotărârii Tribunalului Prahova, susținând că dreptul său la respectarea demnității și dreptul său de a-și proteja imaginea de copil nu au fost garantate, în ciuda faptului că art. 10 din Convenție permite limitări ale libertății de exprimare pentru protecția drepturilor altora, în special ale copiilor minori. Reclamanta a invocat dispozițiile constituționale privind protecția vieții private, inclusiv dreptul la propria imagine, și, în special, dispozițiile Constituției care prevăd că dreptul la informație nu ar trebui să aducă atingere măsurilor de protecție a tinerilor și a copiilor, care ar trebui să se bucure de o protecție juridică specială (infra, pct. 22-24).

D. Hotărârea definitivă

16. Prin decizia din 29 ianuarie 2015, Curtea de Apel Ploiești a respins recursul.

17. Curtea de apel a examinat dacă societatea X era răspunzătoare pentru prejudiciul moral suferit de reclamantă, din cauza atitudinii ostile a colegilor și profesorilor săi de la școală, după ce a fost interviuată fără consimțământul părinților. Curtea de apel a reiterat prevederile Deciziei CNA nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual (infra, pct. 28-31). După cum a argumentat reclamanta, art. 7 din această decizie prevede că este necesar consimțământul părinților sau al reprezentantului legal la participarea unui copil minor la programe audiovizuale, altele decât evenimentele culturale și competițiile sportive (infra, pct.30).

18. Cu toate acestea, curtea de apel a decis că tribunalul a constatat în mod corect că interviul se referea la o problemă de interes public justificat, scopul său fiind acela de a arăta deficiențele în organizarea unei excursii școlare. Instanța de recurs a subliniat că imperativele de respectare a principiului interesului superior al copilului și a dreptului acestuia la protejarea propriei imagini și a vieții sale private și de familie trebuie interpretate și aplicate în corelație directă cu principiul libertății de exprimare. Prin urmare, curtea de apel a declarat că decizia tribunalului a fost corectă și că societatea X nu a comis o faptă nelegală.

19. Decizia curții de apel are următorul conținut în părțile sale relevante:

„Curtea nu [va] mai proceda la reluarea teoriei instituției răspunderii civile delictuale, larg prezentată de către instanțele de fond în considerentele celor două hotărâri, precum și de recurentă în cuprinsul motivelor de recurs. Se va analiza în concret, raportat la dispozițiile legale incidente, îndeplinirea sau nu a condițiilor care se cer a fi întrunite pentru a deveni activă obligația de reparare a prejudiciului.

În acest context, Curtea reamintește că, de o importanță deosebită pentru justa soluționare a cauzei sunt dispozițiile cuprinse în Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizualului.

Astfel, este real că, potrivit dispozițiilor art. 7 alin. 2 din decizia menționată, temei juridic invocat și de către reclamantă ca stând la baza demersului său judiciar, participarea minorului în vârstă de până la 14 ani la programe audiovizuale, altele decât evenimentele culturale și competițiile sportive, este posibilă numai cu acceptul acestuia, precum și cu consimțământul scris al părinților sau, după caz, al reprezentantului legal.

Ori, dincolo de împrejurarea dacă difuzarea respectivului interviu, fața copilului fiind blurată, aspect contestat de către recurentă inclusiv prin motivele de recurs, dar nedovedit în niciuna din fazele procedurale, se circumscrie sau nu sintagmei «programe audiovizuale», așa cum acestea sunt definite de Legea audiovizualului nr. 504/2002, pentru a deveni incident textul redat în paragraful precedent, acesta din urmă nu poate fi interpretat în mod singular, ci în strânsă coroborare cu celelalte dispoziții ale deciziei.

Într-o atare situație Curtea apreciază că în mod legal tribunalul a avut în vedere la soluționarea cauzei și dispozițiile art. 31 și art. 32 alin. 2 și 3 din Decizia nr. 220/2011 și care în esență realizează o echilibrare între drepturile și interesele persoanelor și aflarea adevărului în problemele de interes public justificat.

Pe de altă parte, Curtea observă că, în mod corect a apreciat instanța de apel că interviul în cauză reda o problemă ce se circumscrie noțiunii de interes public justificat, scopul său fiind de a releva nereguli constatate în organizarea unei excursii școlare.

Nici trimiterile recurente la dispozițiile art. 2 și art. 3 alin. 1 din Decizie nu pot fundamenta o soluție de admitere a căii de atac.

Așa cum s-a arătat în precedentul prezentelor considerente, imperativele respectării principiului interesului superior al copilului sau a dreptului la protejarea imaginii și a vieții sale intime private și familiale trebuie interpretate și aplicare în corelație directă cu libertatea de exprimare, reglementată la nivel constituțional și european și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privitoare la rolul presei într-o societate democratică.

Pentru aceeași argumentație juridică nu pot fi avute în vedere nici trimiterile aceleiași recurente la dispozițiile art. 72, art. 73 și art. 74 din Codul civil.

Așa fiind Curtea apreciază că, în mod corect a considerat instanța de apel că în cauză nu este îndeplinită condiția existenței unei fapte ilicite.”

20. În ceea ce privește răspunderea civilă delictuală invocată de reclamantă, bazată pe atitudinea ostilă a cadrelor didactice, despre care s-a spus că ar fi o consecință negativă a interviului, curtea de apel a considerat că acest tip de conduită din partea unui corp profesional nu este în conformitate cu standardele deontologice și este lipsit de orice justificare. Curtea de apel a considerat, de asemenea, că era dificil de crezut că, chiar dacă părinții și-ar fi dat consimțământul, comportamentul profesorilor ar fi fost unul diferit, „scopul lor fiind acela de a mușamaliza cele întâmplate.”

21. Pe baza argumentelor menționate mai sus, curtea de apel a declarat că efectele negative suferite de reclamantă după interviu nu au fost consecințe directe ale acestuia, ci au fost o consecință a lipsei de profesionalism a profesorilor „care au încercat în fapt să mușamalizeze cele întâmplate”.

CADRUL JURIDIC RELEVANT

22. Prevederile relevante ale art. 30 din Constituție privind libertatea de exprimare, și în special alin. (6) și (8), sunt descrise în cauza *Marina împotriva României* (nr. 50469/14, pct. 27, 26 mai 2020).

23. Prevederile relevante ale art. 31 din Constituție privind dreptul la informație, și în special alin. (3), sunt descrise în cauza *Roșianu împotriva României* (nr. 27329/06, pct. 24, 24 iunie 2014).

24. Art. 49 alin. (1) din Constituție (Protecția copiilor și a tinerilor) are următorul conținut:

„(1) Copiii și tinerii se bucură de un regim special de protecție și de asistență în realizarea drepturilor lor.”

25. Art. 72 și 73 din Codul civil în vigoare de la 1 octombrie 2011 reglementează dreptul la demnitate și dreptul la propria imagine. Art. 74 din C. civ. stabilește o listă de fapte care pot fi considerate ca atingeri aduse vieții private a unei persoane, inclusiv difuzarea de știri sau de reportaje scrise sau audiovizuale, fără acordul persoanei în cauză.

26. Art. 1349 C. civ., referitor la răspunderea delictuală, este citat în cauza *Asociația ACCEPT și altele împotriva României* (nr. 19237/16, pct. 40, 1 iunie 2021).

27. Prevederile relevante ale Legii audiovizualului (Legea nr. 504/2002), care au fost adoptate la 11 iulie 2002 și au intrat în vigoare la 22 iulie 2002, după publicarea în Monitorul Oficial, Partea I nr. 534 din 22 iulie 2002, sunt

descrise parțial în cauza *Frăsilă și Ciocîrlan împotriva României* (nr. 25329/03, pct. 35, 10 mai 2012).

28. Prevederile relevante ale Deciziei CNA nr. 220/2011 din 24 februarie 2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, publicată în Monitorul Oficial nr. 174 din 11 martie 2011, sunt descrise parțial în cauza *Marina* (citată supra, pct. 30).

29. În plus, prevederile relevante ale titlului II „Protecția minorilor” din Decizia CNA nr. 220/2011 privind protecția copiilor minori, în vigoare la momentul respectiv, au următorul conținut:

Capitolul 1 - Respectarea drepturilor minorului în programele audiovizuale

Art. 2

„Furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să respecte principiul interesului superior al minorului.”

Art. 3

„(1) Minorul are dreptul la protejarea imaginii și a vieții sale intime, private și familiale.

(2) Condițiile de participare a minorului la un program audiovizual trebuie să țină seama de sensibilitatea și vulnerabilitatea specifice vârstei, în general, și de personalitatea minorului, în particular.

(3) Dreptul minorului la respectarea vieții private și la propria imagine prevalează în fața necesității de informare, cu atât mai mult în cazul minorului aflat în situații dificile.

[...]”

Art. 5

„(1) Nu pot fi difuzate reconstituiri de infracțiuni, abuzuri sau evenimente dramatice în care sunt folosiți minori în vârstă de până la 14 ani.

(2) Furnizorii de servicii media audiovizuale nu pot difuza interviuri și declarații ale minorului în vârstă de până la 14 ani în legătură cu evenimente dramatice, din comunitate sau din familie, la care acesta a fost martor.”

Art. 7

„(1) Minorul, părinții sau reprezentantul legal trebuie să fie informați cu privire la drepturile lor înainte de filmare sau de înregistrare.

(2) Participarea minorului în vârstă de până la 14 ani la programe audiovizuale, altele decât evenimentele culturale și competițiile sportive, este posibilă numai cu acceptul acestuia, precum și cu consimțământul scris al părinților sau, după caz, al reprezentantului legal.”

30. Decizia CNA nr. 220/2011 a fost modificată ulterior prin Decizia CNA nr. 141/2013, care a introdus următoarele prevederi noi:

Art. 7¹

„(1) Știrile sau relatările referitoare la acte de violență sau de natură sexuală din instituțiile de învățământ vor fi difuzate numai împreună cu punctul de vedere al conducerii școlii și cu acordul părinților ori al reprezentanților legali ai minorului; face excepție situația în care radiodifuzorul acționează în interesul superior al minorului, fără să fie afectată imaginea publică a acestuia sau dreptul lui la viață intimă, privată și familială

(2) Imaginile în care minorii sunt implicați în acte de violență sau de natură implicit sau explicit sexuală, de orice natură, vor fi difuzate numai dacă:

a) reprezintă un interes public justificat;

b) radiodifuzorul acționează în interesul superior al minorilor, având acordul părinților sau al reprezentanților legali ai acestora;

c) radiodifuzorul se asigură că nu este difuzat niciun indiciu care ar putea duce la identificarea minorilor implicați.

(3) Nu se va comunica adresa paginii de internet în care sunt postate asemenea imagini și nici nu se va face trimitere la site-uri în care sunt comunicate astfel de adrese.”

31. Prevederile relevante ale titlului III „Protecția demnității umane și a dreptului la propria imagine” din Decizia CNA nr. 220/2011 au următorul conținut:

Art. 30

„Furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să respecte drepturile și libertățile fundamentale ale omului, viața privată, onoarea și reputația, precum și dreptul la propria imagine.”

Art. 31

„În sensul prezentului cod, sunt considerate a fi de interes public justificat orice probleme, fapte sau evenimente care influențează societatea sau o comunitate, în special cu privire la:

a) prevenirea sau probarea săvârșirii unei fapte cu incidență penală;

b) protejarea sănătății sau siguranței publice;

c) semnalarea unor afirmații înșelătoare sau a unor cazuri de incompetență care afectează publicul.”

Art. 32

„(1) Niciun drept conferit prin lege nu poate fi exercitat într-un mod excesiv și nerezonabil, contrar bunei-credințe, în scopul de a vătăma sau de a păgubi pe altul ori profitând de ignoranța sau de buna-credință a persoanelor.

(2) Nu orice interes al publicului trebuie satisfăcut, iar simpla invocare a dreptului la informare nu poate justifica încălcarea dreptului la demnitate, la propria imagine și la respectarea vieții private.

(3) Dreptul la propria imagine nu trebuie să împiedice aflarea adevărului în probleme de interes public justificat.”

LEGISLAȚIA

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 8 DIN CONVENȚIE

32. Reclamanta s-a plâns de faptul că autoritățile naționale nu i-au protejat dreptul la respectarea vieții sale private și, în special, dreptul la respectarea imaginii sale, astfel cum este prevăzut de art. 8 din Convenție, care, în dispozițiile sale relevante, are următorul conținut:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private [...]

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora.”

A. Cu privire la admisibilitate

33. Guvernul a susținut că cererea este inadmisibilă pentru neepuizarea căilor de atac interne, deoarece reclamanta ar fi trebuit să inițieze o procedură civilă pentru a încerca să stabilească răspunderea cadrelor didactice care au manifestat ostilitate față de ea în urma difuzării interviului său de către postul privat de televiziune.

34. Reprezentantul reclamantei a prezentat observații în afara termenului stabilit, care, prin urmare, nu au fost incluse în dosarul cauzei pentru a fi examinate de Curte.

35. Curtea notează că reclamanta s-a constituit parte civilă în vederea obținerii de despăgubiri pentru prejudiciul moral împotriva societății private X, care deținea licența pentru postul de televiziune care a difuzat interviul realizat cu ea la 22 octombrie 2012 fără consimțământul prealabil al părinților (supra, pct. 11-21). Prin urmare, Curtea consideră că reclamanta a epuizat căile de atac interne disponibile care îi puteau oferi o reparație în legătură cu capătul său de cerere privind încălcarea dreptului său la viață privată prin expunerea mediatică (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kahn împotriva Germaniei*, nr. 16313/10, pct. 51, 17 martie 2016).

36. Prin urmare, în circumstanțele cauzei de față, nu exista niciun motiv pentru ca reclamanta să inițieze alte acțiuni în plus față de acțiunea civilă în despăgubiri pentru repararea prejudiciului moral împotriva societății care deținea licența pentru canalul de televiziune.

37. Prin urmare, reclamanta a epuizat căile de atac interne, iar excepția Guvernului trebuie respinsă.

38. După cum a statuat în mod constant Curtea, conceptul de „viață privată” se extinde la aspecte legate de identitatea personală, cum ar fi imaginea unei persoane. Imaginea unei persoane constituie unul dintre

principalele atribute ale personalității sale, deoarece dezvăluie caracteristicile unice ale persoanei și o distinge de semenii săi. Dreptul fiecărei persoane la protecția imaginii sale este astfel una dintre componentele esențiale ale dezvoltării personale și presupune dreptul de a controla utilizarea acestei imagini. În timp ce, în cele mai multe cazuri, aceasta implică posibilitatea ca o persoană să refuze publicarea imaginii, ea acoperă, de asemenea, dreptul persoanei de a se opune înregistrării, conservării și reproducerii imaginii [a se vedea *López Ribalda și alții împotriva Spaniei* (MC), nr. 1874/13 și 8567/13, pct. 87 și 89, 17 octombrie 2019 și, pentru o cauză care se referă, de asemenea, la fotografia unui copil făcută fără consimțământul părinților, a se vedea *Dupate împotriva Letoniei*, nr. 18068/11, pct. 40, 19 noiembrie 2020].

39. În consecință, Curtea consideră că difuzarea interviului în absența consimțământului părinților a adus atingere vieții private a reclamantei și, prin urmare, art. 8 este aplicabil în prezenta cauză.

40. Curtea constată că acest capăt de cerere nu este nici vădit nefondat, nici inadmisibil pentru alte motive enumerate la art. 35 din Convenție. Prin urmare, este necesar să fie declarat admisibil.

B. Cu privire la fond

1. A. Argumentele părților

(a) Reclamanta

41. Reclamanta a susținut că instanțele naționale nu i-au protejat viața privată și dreptul la imagine ca urmare a expunerii sale pe un canal de televiziune privat și a pus la dispoziția Curții o versiune color tipărită a site-ului internet al canalului de televiziune în care se vedea fața sa, neacoperită și neblurată.

(b) Guvernul

42. Guvernul invocă faptul că reclamanta, pe atunci minoră, a răspuns la întrebările unui jurnalist cu privire la moartea unei colege de școală în timpul unei excursii școlare. Prin urmare, în speță, dreptul la respectarea vieții private trebuia privit în contextul mai larg al libertății de exprimare cu privire la fapte de interes public. Instanța națională a precizat în hotărârea definitivă în cauză că fața reclamantei a fost estompată de către postul de televiziune. Prin urmare, din faptele cauzei nu reiese că au fost expuse date cu caracter personal. În plus, întrebările pe care reporterul i le-a adresat reclamantei se refereau la cauza morții colegei sale de școală și la vinovăția profesorilor și nu aveau legătură cu viața privată a acesteia. În plus, instanța națională a subliniat că subiectul reportajului, și anume decesul unui minor în timpul unei excursii școlare, era o problemă de interes public, astfel încât aflarea adevărului în această privință era justificată.

43. Referindu-se la cauza *Putistin împotriva Ucrainei* (nr. 16882/03, 21 noiembrie 2013), Guvernul a susținut că, în ceea ce privește protecția reputației unei persoane, trebuie să existe, de asemenea, o legătură suficientă între reclamantă și pretinsul atac la reputație. Repercusiunile asupra vieții private ar trebui să aibă o legătură directă și cauzală cu interviul cu reclamanta. Cu toate acestea, instanțele naționale au arătat că efectele negative pentru reclamantă nu au fost un rezultat direct al interviului, ci au fost cauzate de comportamentul profesorilor, care au acționat nelegal și în neconformitate cu standardele profesionale. Pentru instanțele naționale, a fost plauzibil faptul că respectivele consecințe ar fi fost similare chiar dacă părinții și-ar fi dat consimțământul pentru interviu.

44. Guvernul a mai susținut că decizia finală a instanței naționale de a nu condamna societatea X a îndeplinit condițiile de necesitate într-o societate democratică și de proporționalitate în raport cu scopul legitim. În consecință, această decizie nu a încălcat drepturile reclamantei în temeiul art. 8.

2. Motivarea Curții

(a) Principii generale

45. Curtea reiterează că, deși obiectivul esențial al art. 8 este acela de a proteja persoanele împotriva ingerințelor arbitrare ale autorităților publice, acesta nu se limitează la a obliga statul să se abțină de la asemenea ingerințe. Pe lângă acest angajament negativ fundamental, pot exista obligații pozitive inerente respectării efective a vieții private sau de familie. Aceste obligații pot implica adoptarea unor măsuri destinate să asigure respectarea vieții private chiar și în sfera relațiilor dintre persoanele particulare (a se vedea, recent, cauza *Marina împotriva României*, nr. 50469/14, pct. 61, 26 mai 2020, și jurisprudența-citată).

46. În plus, persoanele care nu au capacitate juridică, cum ar fi copiii minori, sunt deosebit de vulnerabile; prin urmare, art. 8, precum și alte dispoziții ale Convenției, impun statului obligația pozitivă de a lua în considerare vulnerabilitatea specială a tinerilor (a se vedea, *mutatis mutandis*, *M.G.C. împotriva României*, nr. 61495/11, pct. 73, 15 martie 2016).

47. Curtea pornește de la premisa că prezenta cauză necesită o examinare a echilibrului echitabil care trebuie atins între dreptul reclamantei la protecția vieții sale private în temeiul art. 8 din Convenție și dreptul societății private de televiziune și al jurnaliștilor de a transmite informații, așa cum este garantat de art. 10, în conformitate cu principiile enunțate în jurisprudența sa. În cauza *Dupate* (citată supra, pct. 46), Curtea a făcut trimitere la jurisprudența sa în care au fost stabilite criteriile pentru punerea în balanță a protecției vieții private și a libertății de exprimare. Aceste criterii includ: contribuția la o dezbatere de interes public, gradul de

notorietate a persoanei afectate, subiectul reportajului, conduita anterioară a persoanei în cauză, conținutul, forma și consecințele publicării și, după caz, circumstanțele în care au fost făcute fotografiile. În cazul în care exercițiul de punere în balanță a drepturilor protejate de art. 8 și 10 din Convenție a fost efectuat de autoritățile naționale în conformitate cu criteriile stabilite în jurisprudența Curții, Curtea ar avea nevoie de motive întemeiate pentru a substitui punctul de vedere al instanțelor naționale cu propriul său punct de vedere [a se vedea *Axel Springer AG împotriva Germaniei* (MC), nr. 39954/08, pct. 87-88, 7 februarie 2012, cu trimiteri suplimentare).

48. Sarcina furnizorilor de servicii media audiovizuale de a transmite informații include în mod necesar „îndatoriri și responsabilități”, precum și limite pe care acești furnizori trebuie să și le impună în mod spontan. Ori de câte ori este la mijloc o informație care pune în joc imaginea unei persoane, jurnaliștii sunt obligați să ia în considerare, în măsura în care este posibil, impactul informațiilor, fotografiilor sau înregistrărilor video care urmează să fie publicate înainte de difuzarea lor (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Dupate*, citată anterior, pct. 47).

(b) Aplicarea acestor principii în prezenta cauză

49. În cauza prezentă problema este dacă instanțele naționale au pus corect în balanță protecția vieții private a reclamantei și dreptul părții adverse la libertatea de exprimare (supra, pct. 47). În exercitarea funcției sale de supraveghere, sarcina Curții este de a verifica, prin prisma cauzei în ansamblu, dacă deciziile pe care instanțele interne le-au luat în baza puterii lor de apreciere sunt în conformitate cu criteriile stabilite în jurisprudența Curții (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Dupate*, citată anterior, pct. 49). În consecință, Curtea va analiza pe rând elementele identificate ca fiind relevante în această privință în jurisprudența sa și evaluarea acestora de către instanțele interne.

(i) Subiectul reportajului și contribuția acestuia la o dezbatere de interes public

50. Curtea reiterează faptul că, în punerea în balanță a intereselor în temeiul articolelor 8 și 10 din Convenție, contribuția la o dezbatere de interes public adusă de reportajul difuzat este un criteriu esențial (a se vedea *mutatis mutandis Axel Springer AG*, citată anterior, pct. 90, cu trimiteri suplimentare).

51. Curtea observă că, în decizia de respingere a acțiunii reclamantei, Curtea de Apel Ploiești, spre deosebire de Judecătoria Ploiești, a considerat că societatea X nu a comis o faptă ilicită atunci când a difuzat interviul cu reclamanta fără consimțământul părinților, deoarece reportajul care a inclus interviul se referea la un subiect de interes public, și anume deficiențele școlii frecventate de reclamantă în organizarea unei excursii școlare (supra, pct.18 și 19).

(ii) Notorietatea reclamantei și comportamentul ei anterior

52. Curtea observă că reclamanta, o elevă în vârstă de 11 ani la momentul interviului, nu era un personaj public sau de interes mediatic. Dimpotrivă, aceasta era minoră, iar exercitarea dreptului la protecția imaginii sale era supravegheată de părinții săi. În consecință, consimțământul prealabil al părinților reclamantei pentru difuzarea interviului era un element important în evaluarea cauzei (a se vedea *Reklos și Davourlis împotriva Greciei*, nr. 1234/05, pct. 41-43, 15 ianuarie 2009).

(iii) Circumstanțele în care au fost realizate imaginile și conținutul, forma și consecințele difuzării reportajului de știri, inclusiv a interviului

53. În ceea ce privește condițiile în care s-a desfășurat interviul în cauză, Curtea observă că părinții sau reprezentantul legal al reclamantei nu și-au dat în niciun moment acordul pentru difuzarea interviului. Un reporter a intervievat-o pe reclamantă, în vârstă de 11 ani la momentul faptelor, în fața școlii sale, în absența părinților, a rudelor apropiate sau a profesorilor și fără a obține consimțământul prealabil al vreunuia dintre aceștia (a se vedea paragraful 7 următor).

54. În ceea ce privește lipsa consimțământului parental prealabil pentru interviu, curtea de apel a considerat că era greu de crezut că, chiar dacă părinții și-ar fi dat consimțământul, comportamentul negativ al profesorilor față de reclamantă ar fi fost diferit (supra, pct. 20). Cu toate acestea, având în vedere conținutul reportajului privind un eveniment tragic în care a fost implicat un copil, curtea de apel nu a luat în considerare în mod corespunzător obligațiile impuse de art. 8 de a proteja viața privată a reclamantei, având în vedere și vulnerabilitatea acesteia în calitate de copil. În special, curtea de apel nu a evaluat dacă imaginea reclamantei a fost protejată în mod efectiv. În acest sens, consimțământul parental prealabil trebuia să fie considerat mai degrabă ca o garanție pentru protecția imaginii reclamantei, decât ca o simplă cerință formală. Dacă mama reclamantei ar fi fost informată cu privire la interviu, ar fi avut posibilitatea de a se opune realizării acestuia.

55. În plus, Curtea constată că Judecătoria Ploiești a concluzionat, în hotărârea din 10 decembrie 2013, că, indiferent dacă fața reclamantei fusese sau nu estompată în momentul difuzării interviului său la televiziune, aspect care a făcut obiectul unui litigiu între părți, reclamanta era ușor de recunoscut pe înregistrarea video pusă la dispoziția instanței de către societatea privată de televiziune pârâtă, și ea a fost efectiv recunoscută de colegii săi de școală și de profesori, chiar și numai după vocea sa, care nu fusese distorsionată în niciun fel pentru a-i proteja imaginea și viața privată (supra, pct. 12). Niciuna dintre instanțele superioare care au soluționat ulterior cauza în urma apelului formulat de societatea X împotriva hotărârii

din 10 decembrie 2013 nu a examinat în mod aprofundat măsurile pe care societatea pârâtă le-a întreprins pentru a proteja identitatea reclamantei.

56. Curtea subliniază că, chiar și în cazul în care un reportaj de știri contribuie la dezbaterea publică, dezvăluirea unor informații private, cum ar fi identitatea unui minor care a fost martor la un eveniment dramatic, nu trebuie să depășească limita acordată evaluării editoriale și trebuie să fie justificată (a se vedea, *mutatis mutandis*, *MGN Limited împotriva Regatului Unit*, nr. 39401/04, pct. 147-51, 18 ianuarie 2011, și *Alkaya împotriva Turciei*, nr. 42811/06, pct. 32-36, 9 octombrie 2012). O atenție deosebită trebuie acordată situațiilor de vulnerabilitate (a se vedea *Dupate*, citată anterior, pct. 61). Aceste considerente sunt cu atât mai pertinente în prezenta cauză, în care Curtea a exprimat îndoieli cu privire la contribuția la o dezbatere de interes public a expunerii opiniilor reclamantei, un copil care nu a fost martor la evenimentul în cauză (supra, pct. 6).

57. De asemenea, Curtea observă că, deși cadrul normativ intern în ceea ce privește furnizorii de servicii media audiovizuale, în special art. 3 alin. (3) din Decizia CNA nr. 220/2011, prevede că „dreptul minorului la respectarea vieții private și la propria imagine prevalează în fața necesității de informare, cu atât mai mult în cazul minorului aflat în situații dificile” (supra, pct. 29), instanțele interne superioare nu au examinat în mod corespunzător dacă această cerință legală a fost respectată în speță.

58. Mai mult, Curtea observă că, după data faptelor din prezenta cauză, cadrul normativ intern a evoluat pentru a prevedea noi cerințe speciale pentru raportarea privind „violența din instituțiile de învățământ”, în special cerința de a evita dezvăluirea oricărui indiciu care ar putea conduce la identificarea unui minor, cerință prevăzută la art. 7¹ din Decizia CNA nr. 220/2011, astfel cum a fost modificată prin Decizia CNA nr. 141/2013 (supra, pct. 30). Rezultă că raportarea evenimentelor dramatice care privesc sau implică minori impune furnizorilor de servicii media audiovizuale să își îndeplinească obligația de a informa publicul, protejând în același timp identitatea minorilor implicați.

59. Curtea consideră că cerințele sus-menționate sunt de cea mai mare importanță în cazul relatărilor din mass-media referitoare la copiii minori. Divulgarea de informații privind identitatea lor ar putea pune în pericol demnitatea și bunăstarea copilului de o manieră mult mai gravă decât în cazul persoanelor adulte, având în vedere vulnerabilitatea mai mare a acestora, care atrage după sine garanții juridice speciale.

60. În cele din urmă, în ceea ce privește consecințele difuzării reportajului de știri care includea interviul cu reclamanta fără garanțiile corespunzătoare de protecție a identității acesteia, Curtea observă că instanțele naționale superioare nu s-au îndepărtat de constatările Judecătoriei Ploiești, care a constatat că reclamanta a suferit o traumă gravă și anxietate în urma difuzării interviului (supra, pct. 12 și 20). Se pare, astfel, că emisiunea a avut repercusiuni serioase asupra bunăstării-și vieții

private a reclamantei și că acuzațiile sale cu privire la acest aspect nu par a fi nefondate sau nereserioase pentru Curte (a se compara cu *Aleksey Ovchinnikov împotriva Rusiei*, nr. 24061/04, pct. 51 *in fine*, 16 decembrie 2010).

(iv) *Concluzie*

61. Curtea consideră că instanțele naționale superioare nu s-au angajat decât superficial în exercițiul de punere în balanță a dreptului reclamantei la viață privată și a libertății de exprimare a societății X, iar acest exercițiu nu a fost efectuat în conformitate cu criteriile stabilite în jurisprudența Curții și menționate supra, pct. 47.

62. În opinia Curții, considerațiile de mai sus - în special cu privire la vârsta fragedă și lipsa de notorietate a reclamantei, la contribuția redusă pe care difuzarea interviului său era susceptibilă să o aducă unei dezbateri de interes public și la interesul special al unui minor în ceea ce privește protecția efectivă a vieții sale private - sunt motive suficient de puternice pentru a substitui punctul de vedere al instanțelor naționale cu propriul său punct de vedere (a se vedea jurisprudența citată supra, pct. 47). Curtea constată că, având în vedere obligația acestora de a lua în considerare în mod corespunzător drepturile copiilor minori (supra, pct. 47), instanțele naționale nu au reușit să pună corect în balanță interesele relevante, nerespectând astfel obligațiile lor pozitive de a proteja dreptul reclamantei la respectarea vieții sale private.

63. În consecință, a fost încălcat art. 8 din Convenție.

II. CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

64. Art. 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

65. Reclamantul nu a depus o cerere de acordare a unei reparații echitabile în termenul stabilit de Curte. Având în vedere că prezenta cauză nu prezintă circumstanțe excepționale care să impună acordarea unei reparații echitabile în ceea ce privește prejudiciul-moral [a se vedea, *a contrario*, *Nagmetov împotriva Rusiei* (MC), nr. 35589/08, pct. 57-92, 30 martie 2017), Curtea consideră că nu este necesar să se acorde reclamantei nicio sumă cu acest titlu.

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN UNANIMITATE, CURTEA

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a fost încălcat art. 8 din Convenție;

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 1 martie 2022, în conformitate cu art. 77 § 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Ilse Freiwirth
Grefier adjunct

Yonko Grozev
Președinte